

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

ВІСНИК

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО - ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 3 (47)

Вінниця, 2024

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу
РІШЕННЯ

Національної ради України
з питань телебачення та радіомовлення
щодо реєстрації суб'єкта друкованих медіа
№ 967 від 28 вересня 2023 року
Ідентифікатор медіа – R30-01367
Журнал

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська

Тематичні напрями Вісника:

- Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- Дисемінація передового педагогічного досвіду
- Challenges in Education
- Відомі імена року
- Проби пера
- Конкурси
- Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Протокол № 5 від 17 грудня 2024 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.;
відповідальний редактор: методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкач С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

*Відповідальність за зміст статей несуть автори
Матеріали видаються в авторській редакції*

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 3(47) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2024. 177с.

© КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», 2024

ЗМІСТ

РОМАНУХА ЮЛІЯ, КОНІЧЕК ТЕТЯНА, ДУДКЕВИЧ НАТАЛІЯ, Коцюбинський та українська ідентичність: до 160 річниці від дня народження М. М. Коцюбинського. Усний журнал на допомогу вчителю-словеснику	5
ЛИСИЙ АНАТОЛІЙ, Невідома трагедія	10

ІНТЕНСИФІКАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ: **АКТУАЛЬНІСТЬ, ПРОБЛЕМИ, ПОШУКИ**

БОРБИЧ НАТАЛІЯ, КОВАЛЬЧУК ІРИНА, Здоров'язбереження через усвідомленість: інтеграція майндфулнес-практик, соціально-емоційного навчання та аутогенного тренування	14
ДРОВОЗІЮК ЛІДІЯ, Активізація навчально-пізнавальної діяльності здобувачів педагогічної освіти як чинник інтенсифікації навчання	19
ІВАНОВА НАТАЛІЯ, Інновації в дошкільній освіті: інтенсифікація чи гуманізація?	21
ФАЛОВСЬКА ІРИНА, Психологічні засади управлінської культури менеджера освітнього закладу	23
ПЕТРЕНЮК ЗОЯ, КОВТУНЕЦЬ ОКСАНА, У партнерстві до результату : аспекти ефективної взаємодії педагогічного коледжу та ліцею	26
КОЗІГОРА МАРІЯ, МАРЧУК СЕРГІЙ, Підготовка майбутніх учителів до впровадження діяльнісного підходу в початковій школі.	32
МИСЛІЦЬКА НАТАЛІЯ, БУРКО ОЛЕКСАНДРА, Сучасні підходи до вивчення небесних тіл у початковій школі	34
НАДКЕРНИЧНА ЛЮБОВ, СВЕРЛОВИЧ ВАЛЕНТИНА, Інтерактивні технології у практичній складовій підготовки майбутнього вчителя	37
НЕЧИПОРЕНКО ТАЇСІЯ, Інтерактивні дитячі свята в сучасній українській школі	41
ОСИП МАРІЯ, ОСИП ЮРІЙ, Використання теоретичних знань з біології та хімії під час педагогічної практики студентів у початковій школі	47
ПУШКАР НАДІЯ, ЧЕМЕРИС ІРИНА, Формування соціальної компетентності у студентів педагогічного коледжу	49
ЛУЦИНКЕВИЧ ЛЮДМИЛА, Педагогічна практика з науково-педагогічних досліджень як шлях інтенсифікації професійної підготовки майбутніх учителів	52
ДУРМАНЕНКО ЄВГЕНІЯ, Технології інтерактивного навчання у професійній підготовці майбутніх вихователів	57
ФАЛОВСЬКА ІРИНА, ПІДДУБНА АННА, Проблеми інклюзивної освіти в Україні	
ФІГОЛЬ НАТАЛІЯ, Рекомендації педагогам щодо збереження власного ментального здоров'я	61
ШАФРАНОВА ТЕТЯНА, Подолання освітніх втрат через соціально-емоційне та етичне навчання	63

ЛІТЕРАТУРНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ: РОЗРОБЛЕННЯ, ВПРОВАДЖЕННЯ **НОВИХ МЕТОДИК ТА ПРАКТИК НАВЧАННЯ**

ПОХИЛЮК ОЛЕНА, САМОДРАЛ КРІСТІНА, Традиція видання ілюстрованих романів у східній літературі.	69
КІСЕЛЬОВ ДМИТРО, Бертольт Брехт. Початковий етап творчої діяльності.	73
ПОХИЛЮК ОЛЕНА, КУЗЄВА СОФІЯ, Теми взаємодії, втрати та самоідентифікації в підлітковому романі Джона Майкла Гріна «Провина зірок».	76
ПОХИЛЮК ОЛЕНА, ГУМЕНЮК ДАРИНА, Елементи автобіографізму в романі Еріха Марії Ремарка «На західному фронті без змін».	80

ШУЛИЧЕНКО ОЛЕКСІЙ, ПОЗДНЯКОВ МИКОЛА, Сучасне прочитання класики в умовах альтернативних світоглядних концепцій сьогодення.	85
ОБОДЯНСЬКА НІНА, Особливості перекладу біблеїзмів англійської мови на українську	88

ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ МЕТОДИК ТА ПРАКТИК НАВЧАННЯ

АГЕЙКІНА-СТАРЧЕНКО ТЕТЯНА, ЗАЙЦЕВА АНАСТАСІЯ, Етапи організації процесу сприймання музики як структурного елементу уроку музичного мистецтва	93
БАРАНОВСЬКА ТЕТЯНА, РАТУШНЯК ВАЛЕНТИНА, Розвиток критичного мислення дошкільників як запорука розвитку компетентної особистості.	95
БОЙЦУН НАТАЛІЯ, Комунікативні навички- ключовий елемент розвитку дошкільника.	97
ФЕДЧИШИНА ТЕТЯНА, Модернізація управлінського простору завідувача відділенням шляхом удосконалення механізмів формування і забезпечення ефективного освітнього процесу.....	99
КЛИМЕНКО ОЛЬГА, Формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку шляхом використання спеціальних дидактичних засобів.	102
ЯВОРСЬКА ЮЛІЯ, РОМАНЕНКО ВАЛЕНТИНА, Вплив використання мобільних додатків на залучення активності в освітній процес.	106
ТАРАШЕВСЬКА ОЛЬГА, ЦІСАР ІРИНА, Застосування інноваційних технологій для формування комунікативних компетентностей здобувачів вищої освіти.	113
ГОНЧАРУК ВІКТОРІЯ, Сутнісна характеристика естетичного виховання студентської молоді.	116
ГОРБАТА ЛЮДМИЛА, Фізична культура в житті студента.....	119
ЗАВАЛЬНЮК ЯНА, Засоби активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів у процесі вивчення німецької мови.	122
КАСІЯНЕНКО ОЛЬГА, Комунікативні вимоги до сучасного фахівця	127
МАРЦЕНЮК ВІКТОР, Особливості виховної роботи у студентських гуртожитках під час воєнного стану.....	134
МЕЛЬНИК АЛІНА, МАЗУР АЛЬБІНА, Пізнавальна активність здобувачів освіти як потреба у інтелектуальному та творчому саморозвитку.	139
ПАВЛЮК ЛАРИСА, Управлінська організаційно психологічна гра «Уроки лідерства»	143
ПРИСЯЖНЮК ДМИТРО, Оздоровчий ефект фізичних вправ.....	148
МАЛЬЧЕНКО МАРІЯ, Соціальні програми з вивчення особливостей організації соціальної роботи із жінками похилого віку з числа ВПО.....	152
ГАВРИЛЮК ОКСАНА, СІКОРСЬКА ІВАННА, Особливості творчої самореалізації особистості у підлітковому віці.	157
ДИМІНСЬКА ВАЛЕНТИНА, ПЕКУРАРУ ЛЮДМИЛА, У світі музичних інструментів.....	163

ЕКОНОМІЧНІ ПОГЛЯДИ

БУГА ОКСАНА, Інвестиційна політика та інвестиційний розвиток регіону Вінниччини: сутність та характеристика.	168
КОРНЮК СНІЖАНА, Чинники, які впливають на збільшення прибутку підприємств України в сучасних умовах.....	172

дописують на деревах сусідів свої ідеї. Таким чином, на кожному дереві буде свій набір рішень, який потім активно обговорюють усі групи.

У ході вивчення освітнього компоненту «Організація дозвіллєвої діяльності дітей» дієвою є технології ситуативного моделювання, зокрема *технологія імітаційно-ігрового навчання*, що передбачає створення різних ситуацій, їх аналіз і використання дидактичних, рольових, ділових та інших ігор, імітації. Мова йде про те, що здобувачі освіти імітують різні професійно-педагогічні ситуації, розробляють алгоритм дій у цих змодельованих ситуаціях, визначають і делегують у групі імітаційно-ігрові ролі, програють їх і обговорюють результати. Наприклад, у підготовці видовищних дозвіллєвих заходів (дитячих ранків) чітко розподіляються ролі: вихователя, помічника вихователя, батьків, дітей,

музкерівника, керівника ЗДО. Пропонується сценарій свята, імітується його проведення з подальшим аналізом результатів. Особлива увага звертається на дотримання вимог основних характерних ознак дитячого дозвілля: добровільності, активності, мотивації, емоційного піднесення, отримання задоволення, успіху тощо.

Висновки і перспективи дослідження. Проблема використання інноваційних технологій у професійній підготовці майбутніх вихователів актуальна. Інноваційні технології забезпечують формування професійної майстерності вихователів, їх професійної компетентності.

Подальшого дослідження потребує розробка методичних рекомендацій з використання інноваційних інтерактивних методів у професійній підготовці сучасного працівника дошкільної освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Бартків О. С., Дурманенко Є. А., Дурманенко О. Л. Інноваційні технології професійної підготовки майбутніх вихователів до інтегрованого навчання. *Інноваційна педагогіка*. Одеса, 2022. Вип. 52. Том 1. С. 76-80.
2. Педагогічна інноватика: термінологічний словник / авт. кол. за заг. ред. О. І. Шапран. ПереяславХмельницький: Домбровська Я.М., 2019. 384 с.

*Стаття надійшла до редакції
18 листопада 2024 р*

ПРОБЛЕМИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

УДК 37.043.2-056.2/.3(477)

ФАЛОВСЬКА ІРИНА,

кандидат економічних наук, доцент

ПІДДУБНА АННА,

здобувачка освіти

КЗВО «Луцький педагогічний коледж»

Україна повинна забезпечувати інклюзивну освіту на всіх рівнях, доступ до загальної вищої освіти, професійного навчання, освіти для дорослих і навчання протягом усього життя без дискримінації та нарівні з іншими. Орієнтація повинна бути на навчальну програму, а не на індивіда. Заняття не

повинне розділяти учнів. Щодо того з якими принципами повинна бути інклюзивна школи то це:

- Усі діти мають навчатись разом у всіх випадках, коли це виявляється можливим, незважаючи на певні труднощі чи відмінності, що існують між ними;

- Школи мають визнавати і враховувати різноманітні потреби своїх учнів узгодженням різних видів і темпів навчання;

- Школи повинні забезпечувати якісну освіту для всіх, розробляючи відповідні навчальні плани, вживаючи організаційні заходи, розробляючи стратегії викладання, використовуючи партнерські зв'язки;

- Діти з особливими освітніми потребами мають отримувати будь-яку додаткову допомогу, яка зможе їм знадобитись в навчальному процесі;

- Інклюзивні школи – найефективніший засіб, який гарантує солідарність співучасть, взаємодопомогу, розуміння між дітьми з особливими потребами та їх ровесниками.

Інтегроване навчання розглядається як двобічний процес: дитина з особливостями психофізичного розвитку готується до спільного навчання зі здоровими однолітками, адаптується до освітнього простору звичайної школи, і водночас школа пристосовується до дітей з відхиленнями в розвитку, використовує засоби для задоволення їхніх особливих потреб.

У залежності від тривалості перебування дитини з порушенням розвитку в шкільному колективі виділяють такі види інтеграції: комбінована, коли дитина навчається в класі (групі) звичайних дітей, одержуючи при цьому систематичну, адекватну корекційну допомогу вчителя – дефектолога; часткова, коли окремі діти проводять частину дня у звичайних групах (класах); тимчасова, коли діти спеціальних і загальних груп і класів поєднуються для проведення різних заходів, прогулянок, свят; повна інтеграція, коли діти – з обмеженими потребами можуть по одній – дві особи, включатися у звичайні загальні заклади, а якщо виникне необхідність у корекційній допомозі, то батьки й фахівці її нададуть.

Основними принципами процесу освіти учнів з «потребами» є принцип децентралізації, нормалізації й інтеграції. Досвід інтегрованого навчання незрячих старшокласників у стінах загальноосвітньої школи, показав що незважаючи на нейтрально – доброзичливе ставлення до них, у класі у них виникали проблеми в плані спілкування. Діти виявлялись ізольованими, наданими самі собі. Виявилась й невідповідність педагогів до здійснення індивідуальної й корекційно – реабілітаційної роботи з незрячими дітьми. Тому проблему інтеграції слід вирішувати насамперед організаційно й виходити з реальних життєвих потреб і можливостей дитини, що нормально бачать, допомагати своєму слабкому однолітку.

Перевагами інтегрованого навчання є те, що незрячі і слабкозорі учні сприймаються рівні. Інтегроване навчання не потребує деяких витрат, яке необхідне в спеціалізованих школах. Діти з глибоким порушенням зору під час навчання мають можливість грати і спілкуватися зі своїми зрячими друзями, і це є важливим у процесі соціалізації та становленні особистості.

Так, як більшість дітей з глибоким порушенням зору відвідують школи. Тому необхідно звернути увагу на такі аспекти: створення ресурсних центрів, які будуть організовуватися, в тому числі на базі спеціалізованих шкіл; підвищення якості підготовки викладачів; рівну участь у навчальному процесі незалежно від рівня зору.

Для України інклюзивна освіта – педагогічна інновація, що перебуває на стадії впровадження, а тому натрапляє на труднощі. Це і професійна невідповідність вчителів масової школи до роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, архітектурна непристосованість шкільних приміщень, недоопрацьованість нормативно –

правової бази, необхідність додаткового фінансування інклюзивних закладів освіти, академічна перевантаженість навчальних програм, які досить важко адаптувати до потреб дитини з фізичними вадами, негативне ставлення батьків інших дітей, - все це значно утруднює процес запровадження інклюзивного навчання.

Отож, побудва ефективної системи інклюзивної освіти в Україні можлива на основі взаємодії різних факторів,

насамперед посилення фінансування освіти. Також потрібно створити необхідні умови для повноцінного навчання дітей з особливими потребами у навчальних закладах, включаючи підготовку педагогічних працівників, надання індивідуальної підтримки. Важливим також є формування позитивної громадської думки щодо інклюзивної освіти шляхом залучення до цієї справи заохочення масової інформації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Язловецька О.В. *Наукові записки [Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]. Серія : Педагогічні науки.* 2022. Вип. 200. С. 171-175.
2. Липа В.О., Серова С.О. *Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки.* 2022. Вип. 2. С. 121-127.

*Стаття надійшла до редакції
11 листопада 2024 р*

РЕКОМЕНДАЦІЇ ПЕДАГОГАМ ЩОДО ЗБЕРЕЖЕННЯ ВЛАСНОГО МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я

УДК 159.913

ФІГОЛЬ НАТАЛІЯ,

КЗЗСО «Луцький ліцей №25 Луцької міської ради»

Анотація. У статті розглядається поради щодо культури здоров'я, душевної рівноваги і гармонізації, формування та збереження ментального здоров'я вчителя

Ключові слова: педагог, здоров'я, психічне здоров'я, ментальне здоров'я.

Постановка проблеми. Збереження психічного здоров'я – в наш час найактуальніша проблема. Професія вчителя в усі часи вважалася такою, яка має досить багато стресогенних чинників і ризиків втратити психічне здоров'я, розчаруватися в роботі, в собі, отримати психосоматичні захворювання [2].

Проблема захисту ментального здоров'я надзвичайно загострилася з початком повномасштабної війни. Дбати про своє ментальне (або психічне) здоров'я – така ж базова необхідність кожної людини, як і дбати про здоров'я

фізичне, тому що саме психічне здоров'я дозволяє повноцінно жити, реалізувати свій власний потенціал та справлятися із життєвими стресами, продуктивно і плідно працювати, а також робити внесок у життя своєї спільноти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній психолого-педагогічній літературі велика кількість досліджень присвячена вивченню сутнісних аспектів, чинників виникнення професійного стресу, професійної дезадаптації, синдрому емоційного згорання, боротьби зі стресом, шляхів